

Motion till riksdagen 2006/07:Ub298

av **Jeppe Johnsson (m)**

Ersättningen till fristående skolor

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om ersättningen till fristående skolor.

Motivering

I många kommuner drar man fortfarande av för s.k. skolplikt-kostnader då man bestämmer nivån på bidraget till eleverna i fristående skolor.

Kommuner som gör avdrag för s.k. skolpliktskostnader anser att de bl.a. måste ha en beredskap för att ta emot de barn som går i friskolor, om det av någon anledning uppstår ett sådant behov.

Är det möjligt att beräkna en sådan hypotetisk kostnad? Resonemanget bygger på att det i den kommunala skolan finns ett antal tomma platser som står och väntar på vart och ett av de barn som går i en friskola. Det vill säga att dessa platser och kostnader faktiskt existerar. Så är naturligtvis inte fallet. De kommunala skolorna utnyttjar självfallet alla de resurser som de får till de elever som finns i de egna skolorna. Detta innebär att friskolornas elever får betala en resursförstärkning i de kommunala skolorna. Detta sätt att räkna kan dessutom innebära att ju fler friskoleelever som finns i en kommun, desto mindre bidrag får just dessa elever.

Om det nu inte uppstår ett sådant behov, vad händer då med dessa pengar? Går de tillbaka till friskolan? Så har inte skett i något fall som jag känner till. Då kommunerna har räknat fram dessa s.k. skolpliktskostnader har man ensidigt räknat med att elever kommer från friskolor till den kommunala skolan. Man har inte gjort några beräkningar för den motsatta situationen, dvs. att elever går från den kommunala skolan till en friskola. Denna situation torde i många kommuner var lika vanligt förekommande.

Frågan om s.k. skolpliktskostnader har tagits upp i olika sammanhang i riksdagen. I samband med behandlingen av proposition 2001/02:35 Fristående

Fel! Okänt namn på

skolor avslogs föreslagna lagregler om rätt för en kommun att vid beräkningen av bidrag till fristående skolor ta hänsyn till kommunens ansvar för att bereda utbildning för barn och ungdomar i kommuner, dvs. det som brukar benämnas skolpliktskostnader (bet. 2001/02:UbU7, rskr. 184).

I Skolverkets rapport dnr 2005:2943, publicerad 2006-06-05 står följande.

Den kommunala huvudmannens möjlighet att göra avdrag för ansvaret att bereda alla barn och ungdomar i kommunen en utbildning framgår av förarbetena till skollagen, men uppfattas på olika sätt av olika kommuner. Utredningen visar att flertalet kommuner inte gör något sådant avdrag. Den beredskap en kommun måste ha för att hantera oförutsägbara händelser ligger oftast på en central nivå och ingår inte i de grunder på vilka ett bidragsbelopp till en fristående skola bestäms. Gäller det en elev som återgår från en fristående till en kommunal skola följer ersättningen med eleven tillbaka till kommunen. Detta innebär sammantaget att det inte är motiverat med ett avdrag för ansvaret att bereda elever utbildning i kommunen.

De kommuner som gör avdrag för s.k. skolpliktskostnader är enligt riksdagsbeslut ålagda att precisera sina kostnader för den påstådda överkapaciteten. Några kommuner räknar in kostnaden för inflyttning från andra kommuner och kostnad för ”dyrare glesbygdsskolor”. En del kommuner räknar det som en kostnad att vissa av kommunens klassrum inte är fullt utnyttjade på grund av att antalet elever inte når upp till en viss nivå. Andra kommuner anger att ett antal dyra små skolor skall räknas in i det som man kallas skolpliktskostnader.

Nuvarande situation måste ses över. Det är inte rimligt att tillämpningen av det riksdagsbeslut som hänvisas till ovan kan tolkas på så många olika sätt i olika kommuner. Godkända friskolor måste behandlas lika och rättvist i hela landet. Det beslut som fattats av riksdagen måste gälla i alla Sveriges kommuner. Ersättningen till elever i fristående skolor skall vara lika stor som till elever i kommunala skolor.

Stockholm den 27 oktober 2006

Jeppe Johnsson (m)